

[P. Munch.]

en Opsparing i forholdsvis beskedent Omfang. Det er vor Opfattelse, at Koncentrationen af Kapitalen i enkelte store, stærke Selskaber, hos faa Aktionærer og hos enkelte store Formuebesiddere er den skadeligste Samfundsudvikling, der for Tiden kan finde Sted, fordi den bidrager mere og mere til at dele Samfundet i en lille Gruppe af meget kapitalstærke Mennesker, et stort Flertal, der er svagt stillet, og en Halvdel af Befolkningen, som føler sig fuldstændig uden Andel i Samfundets Produktionskapital. Alle de sociale Vanskeligheder, Hovedparten af de sociale Kampe, som finder Sted, beror paa den Deling, som i saa Henseende allerede findes, og de skærpes for hver Gang man gør denne Deling endnu skarpere, end den er i Øjeblikket. I Mod sætning dertil er vi for vort Vedkommende Talsmænd for Foranstaltninger, der kan bidrage til Opsparing af smaa Kapitaler, der gør det muligt paa Landet at have selvstændige Brug og at tilvejebringe ogsaa hos Industriens Arbejdere saadanne smaa Kapitaler, at de kan blive Medejere af de Selskaber, i hvilke de virker. Jeg maa sige, at jeg hørte med særegen Glæde nogle Udtalelser af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet i Gaar. Den ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, gjorde sig til Talsmand for dette, at det var glædeligt og nyttigt, om man opnaaede en saadan Kapitalspredning med smaa opsparede Beløb ikke blot hos Landbrugerne, men ogsaa hos Industriarbejderne; han pegede paa, hvorledes vi var paa Vej i den Henseende og ønskede at komme videre. Det er Betragtninger, jeg ganske kan give min Tilslutning. Jeg bør maaske tilføje, at de minder mig mere om Gambetta end om Karl Marx, men det skal ikke være noget, jeg bebrejder den ærede Ordfører (*Borgbjerg*: Det er ganske ligegyldigt, hvis de er rigtige!). Det er vi saa enige om, og jeg er paa det rene med, at den ærede Ordfører ser det paa den Maade, og jeg kan kun glæde mig ved, at saadanne Betragtninger kommer til Udtryk. Dette, at dele Samfundets Formue ud paa saa mange Hænder, at der virkelig hos det store Flertal af Folket skabes en Følelse af, at de er meddelagtige i Ejendomsretten til Værdierne indenfor det Samfund, i hvilket de lever, og derigennem kan sikre sig Udbyttet af deres Arbejde, det er et af de Maal, man med størst Grund kan arbejde frem imod; det er Tanker, som Gambetta i sin Tid med særegen Veltalenhed gav Udtryk i Frankrig, og jeg for min Del vil i høj Grad anbefale, at man ved Lovgivningen tager

Hensyn netop til dette Formaal; jeg tilføjer, at jeg mener, man ogsaa bør gøre det ved Skattelovgivningen. Da det radikale Venstre i sin Tid, i 1905, skrev sit Program, satte vi i Spidsen for vore Udtalelser om Skattelovgivning netop Ønsket om, at Skattelovgivningen skulde bidrage til Udliggning af den økonomiske Forskel indenfor Samfundet, og vi ønsker vedblivende at arbejde i den Retning. Det Lovforslag, her foreligger, gaar i den direkte modsatte Retning. For den højtærede Finansministers Vedkommende gaar det, saa vidt jeg har forstaaet ham, i *bevidst* modsat Retning, men de følgende Forhandlinger vil jo kunne vise, om dette er Tilfældet. Med Hensyn til den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti, det ærede Medlem Hr. Korsgaard, kan der ikke være Skygge af Tvivl om, at det er fuldkommen bevidst, at han ønsker at omforme vor Skattelovgivning med lige det modsatte Formaal for Øje, med det Formaal for Øje at styrke de store Formuer, hvad enten de er paa Selskabers eller nogle faa Aktionærers eller Enkeltmænds Hænder; det gav han saa klart Udtryk for her i Dag, som man kunde ønske.

Den højtærede Finansminister gjorde imidlertid ogsaa en anden Betragtning gældende, nemlig denne, at i 1903 havde man ikke tilsigtet mere Formuebeskatning end den, der nu blev tilbage — vel ikke en Gang saa meget —, og heller ikke i 1912; og den højtærede Minister søgte da tilbage til den Lovgivning i 1903 og 1912 som det egentlige Ideal; den højtærede Minister øvede jo den Gang en betydningsfuld Indflydelse derpaa. Jeg maa indrømme, at det var mit Indtryk, at han den Gang gerne vilde have plantet Pælene noget længere frem, end det skete, baade i 1903 og i 1912, og at det kun var Vanskelighederne med det daværende Landstingsflertal, der bevirkede, at man ikke kom videre. Det bedrøver mig derfor noget at høre den højtærede Minister være Talsmand for, at vi skal se hen netop til den Ordning, der den Gang blev truffet, som en Art Ideal, mod hvilket vi skal stræbe at føre vor Lovgivning tilbage. Det er jo hyppigt saaledes, at bestaaende Forhold forsvares overfor dem, der prøver at gennemføre Fremskridt; det, der her forkyndes, det, der her kræves, er imidlertid ikke blot Bevarelse af det bestaaende, det er i Virkeligheden en tilbagegaaende Bevægelse, en af den Slags Bevægelser, paa hvilket Ordet „Reaktion“ i dets oprindelige, rent sproglige Betydning virkelig passer.

Denne Bevægelse i vor Skattelovgivning faar et saa meget ejendommeligere